

„аристократи“. Една атмосфера и близка, и доста по-различна от атмосферата в дома на Елена Петрашева, където самата тя внася патрициански дух. Като дипломат Шишманов е убеден, че жената има огромно значение за изграждането на политическата кариера на един мъж, затова и така скрупулъзно описва поведението и характерите на тези уж различни, а всъщност толкова еднакви г-ци в една атмосфера на претенциозност и изкуственост. Светските салони на Шишманов и техните посетители са живописни скици с много верни наблюдения и акценти, ала фрагментарни. (Впрочем и жанровата композиция на дневника предполага точно такъв подход). Няма я Димовата дълбочина на психологическите разрези, няма го разнообразието на гледните точки. При Димов литературните персонажи сякаш са участници в един *гигантски* спор. Те винаги отстояват свои позиции, своя гледна точка, най-често в противовес на събеседника. Те са и така замислени - като контрапункти. Той е писател на конфликта, на сблъсъка, на катастрофичните страсти. И оттам това напрежение в диалога и във вътрешните монолози.

* * *

„Хайлайф“ е детайлна психограма на това общество, на неговия херметизъм, на клубните му закони, които макар и неписани, строго се спазват и тежко на оня, който ги наруши. Ето някои от тези правила: „„Любов“, „обичам“, това са думи, които никак не се употребяват в софийския хайлайф. Вместо тях има разни други изрази: флирт или по-право флерт... Но „любов“, „влюбен съм“, „обичам“, това са слова, които най-много могат да бъдат казани иронично.“²³

Наред с Протич Шишманов е създател на *типа* светска жена - разглезена, изменчива, пресметлива. Жена, която играе и се забавлява със своите поклонници. Христина Малеева - тази предшественица на Елена Петрашева - без нейната „фаталност“ и коварство, е безспорно една от Протичевите ЕВИ, само че по-весела и с повече възможности за изява на светските си капризи: у нея има не само суета, но и своеобразен максимализъм: тя мечтае да срещне идеалния мъж, който да съчетава блясъка и знатния произход на испанския граф Перейрас и душевната чистота на дребния български дипломатически чиновник - „лудия идеалист“ Танев! В края на краищата надделяват знатността, благородният произход, „луксозният етикет“ - дипломатът от кариерата... Но докато Шишманов е нарисувал езкиз на съвременна кокетка без никакъв духовен живот²⁴, то Елена в романа на Димов е не само